

ANNA LINDMAN SEKTEN

Ett reportage om Knutby Filadelfia

fri tanke

Först 11

1. Kullen i Gränsta 19
2. Ingen går med i en sekt 57
3. Tirså, Himlens drottning 129
4. Urbans hus 187
5. Flugsmällan 221
6. Barnen i Knutby 251
7. Det egna ansvaret 293

Sist 329

Först

DET ÄR EN sen tisdagseftermiddag i november 2017 när jag ringer Peter Gembäck. Det är råkallt och dragit i rummet och jag har varit tvungen att slå på det lilla värmeelement som står på golvet under mitt skrivbord. Att Sveriges Television är ett av landets största och ledande mediehus märks inte på de anställdas kontorsmiljö. Jag är beredd på att han ska säga nåt spydigt och slänga på luren. Han har gjort det förr. Det här är det värsta med mitt jobb. Efter att ha stirrat på telefonen i flera minuter får jag tvinga mina fingrar att trycka in numret. När signalerna nu går fram kan jag inte tänka på nåt annat än hur mycket jag hatar att ringa människor som inte vill prata med mig. Att ringa Peter Gembäck tar särskilt emot. Så många gånger har han fnyst när jag ställt frågor om församlingen i Knutby. Tror du på tomtar och troll också, frågade han när vi möttes senast. Då hade jag pratat med tillräckligt många avhoppare och anhängare till medlemmar i Filadelfiaförsamlingen i Knutby för att veta säkert att församlingen trodde på och levde i övertygelsen om att Åsa Waldau var Kristi brud. Jag frågade varför han och de andra ledarna fortsatte förneka att det var så. Han skrattade åt mig som om det var jag som hittat på hela grejen med Kristi brud.

Under åren efter mordet 2004 fram till nu har Peter Gembäck varit församlingens ansikte utåt. Det var han som tog emot första gången jag kom till Knutby för att intervjua Åsa, det var han som kom med henne när jag ett par år senare intervjuade henne i en tv-studio. Under hela inspelningen satt han i kulissen och vakade, lyssnade, som om han var beredd att ingripa om något gick fel. När jag gjorde en serie för SVT om sekter och bad honom medverka och prata om sektanklagelserna mot Knutby läxade han strängt upp mig och hävdade det

magstarka i att anklaga en helt vanlig kristen församling för att vara en sekt. Det gör jag inte, du får gärna vara med och berätta varför ni inte är en sekt, svarade jag och fick veta att det var en skymf att Knutby Filadelfia skulle buntas ihop med Jehovas vittnen och Scientologerna.

Jag har hört en hel del om hur han kan skälla och vara hård men det är inte det som skrämmer mig mest. Det svåraste är att han alltid har svar på tal, att han är saklig, snabb i käften och övertygande. Helt jäkla ogenomtränglig, han har gjort ett bra jobb för Åsa, det får man ge honom.

Det har nått mig att församlingen brutit samman, att Åsa och hennes närmaste pastor Urban Fält har lämnat Knutby. Om det är sant kommer Peter Gembäck såklart inte vilja prata med mig om det. Det är mitt jobb att ringa ändå. Jag hör att jag låter osäkrare än jag planerat när han svarar, men jag får ur mig mitt namn och mitt ärende. Det blir tyst i andra änden. Som om han måste hinna ta sats. Vi måste prata, säger han sen. Jag har ljugit för dig och jag vill be om ursäkt för det. Nu är det jag som blir tyst. Det är den typen av tystnad som bara tar en sekund men känns som en evighet, den som följer på häpnad och förbrylelse. Kommer du berätta sanningen nu, frågar jag till sist. Hans svar är kort men bestämt. Ja. Men han sitter i bilen får jag veta, går det bra att ringa upp om fem minuter undrar han, han ska bara parkera.

Jag lämnar inte telefonen med blicken medan jag väntar. Ser hur klockan på displayen sakta rör sig framåt. Långt efteråt kommer jag få veta att han fick panik när han hörde att det var jag som ringde och att han, när vi lagt på, bestämde sig för att ta sitt liv. Att han där och då insåg att det enda rimliga som fanns att göra var att köra bilen av vägen i en hastighet som lät allting ta slut. Det som annars skulle dra igång skulle han aldrig orka med.

När de fem minuterna gått ringer jag honom igen. Han gjorde det inte. Han svarar.